

Seosed kutsestandardi „Aednik, tase 4“ kompetentside ning puukooliaedniku õppekava moodulite vahel.

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuv keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aiaanduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12. Puuvilja ja marjakultuurid	V_13. Taimeseade	V_16. Metsataimede kasvatamine	V_17. Haljasalade rajamine ja hooldamine
Kohustuslikud kompetentsid															
B.2.1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine															
1. Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette, lähtudes planeeritavast tegevusest ja tootmisplaanist.			X	X			X			X	X	X			
2. Hindab paljundus- ja istutusmaterjali, sh ajatatavate aiakultuuride kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle vastavalt nõuetele.							X			X	X	X		X	
3. Seadistab külvi- ja istutusnormi masinal vastavalt plaanile; külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutusskeemile; kontrollib istutamise kvaliteeti, lähtudes aiakultuuri eripärast.			X					X		X	X			X	
4. Istutab puud/põõsad, arvestades projekti või töökirjeldust.							X			X	X	X		X	
5. Kastab, arvestades aiakultuuride kasvunõudeid ja kastmissüsteemide eripära.										X	X				

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
6. Väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises.			X	X			X			X					
7. Multšib nii käsitsi kui mehhanismidega.				X			X			X	X				
8. Toestab aiakultuure, arvestades nende eripära; planeerib ja juhendab toetussüsteemi rajamist.			X				X			X	X				
B.2.2. Aiakultuuride hooldamine															
1. Määrab aiakultuuride hooldustööde vajaduse, lähtudes aiakultuuride, sh ajatusmaterjali liigitusest, omadustest ja hooldusnõuetest.							X	X		X	X	X			
2. Määrab aiakultuuride kastmisenormid, kastab käsitsi või kastmissüsteemidega, seadistab ja vajadusel reguleerib kastmisseadmeid, sh automatiseeritud kastmissüsteeme, järgides kasutusjuhendit.							X	X		X	X				
3. Seab aiakultuuride väetamisenormid, väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises; seadistab ja vajadusel reguleerib väetamismehhanisme (sh automatiseeritud väetussüsteemid), järgides kasutusjuhendit.			X	X			X			X	X				
4. Teeb taimekaitsetöid, sh taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks on vaja taimekaitsetunnistust; peab taimekaitsevahendite kasutamise arvestust.			X		X					X	X				
5. Korraldab umbrohutõrje, arvestades aiakultuuride eripära ja töömahtu; valib sobivad tõrje- ja töövahendid ning meetodika nii tava- kui mahetootmises.				X	X					X	X				

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
6. Kujundab ja lõikab taimi, lähtudes iseärasustest, vajadustest või hoolduskavast.							X			X	X	X			
7. Kaitseb taimi ebasoodsate loodus- ja tehiskeskkonna mõjude eest, kasutades vastavaid abivahendeid.			X		X					X	X	X			
B.2.3 Tööde ja vahendite planeerimine															
1. Lähtuvalt eesmärgist valib tootmiseks ja hoolduseks sobiliku aiandusliku rajatise (kasvuhooned, kasvutunnelid, kasvulavad, hoidlad, kaitserajatised, kastmissüsteemid jne).									X						
2. Planeerib ja valib aiakultuurid, lähtudes kasvukohast, -substraadist ja mullastiku sobivusest.				X					X	X	X				
3. Koostab külvikorra ja tootmis-, tööplaani ning arvestab mahud.							X		X	X	X				
4. Arvestab materjalide (mullad, taimmaterjal, sh ajatatavad aiakultuurid, seemned, potid, väetised, aiatarvikud jne) mahud ja planeerib tootmis- ja hooldusmahud.				X					X	X	X				
5. Planeerib väetamis- ja taimekaitsetööd vastavalt aiakultuurile.				X						X	X				
6. Juhendamisel hangib materjalid vastavalt arvestatud mahtudele ja tarvikute omadustele, jälgides hinna ja kvaliteedi suhet.										X	X				
7. Planeerib tööjõuvajaduse ja tööde mahu, lähtudes planeeritud mahust.									X	X	X				
B.2.4 Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine															

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuv keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
1. Planeerib taimede paljundamise ja istikute kasvatamise, lähtudes aiakultuuri ja tootmise eripärast.			X				X			X	X	X		X	
2. Lähtudes aiakultuuri eripärast paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned jm), arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise.			X				X			X	X	X		X	
3. Lähtudes aiakultuuri eripärast paljundab vegetatiivselt (poogib, paljundab pistikute, juurevõsude, võrsikute jm abil), arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise.			X				X			X	X	X			
4. Kasvatab istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest.			X				X			X	X	X		X	
5. Hindab toodangu kvaliteeti ja sorteerib vastavalt kvaliteediklassidele.			X				X			X	X			X	
6. Pakendab ja märgistab toodangu, arvestades taimmaterjali eripära.			X				X			X	X			X	
B.2.5 Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine															
1. Hindab saagi või toodangu küpsusastet ja kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele ning määrab kvaliteediklassid.			X				X			X	X			X	
2. Teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes kvaliteedinõuetest.			X				X			X	X			X	
3. Planeerib ja korraldab ladustamist; ladustab toodangu, kasutades vajalikku tehnikat, ning arvestades hoidlate liike ja säilitamistingimusi; sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt										X	X			X	

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
kvaliteedinõuetest ja -klassidest; pakendab ja märgistab saagi või toodangu vastavalt nõuetele; määrab ja juhib hoiutingimusi vastavalt aiakultuurile.															
B.2.6 Juhendamine															
1. Koostab töögraafiku ja jälgib selle täitmist, lähtudes ettevõtte tootmis- ja hooldustegevusest.									X	X					
2. Juhib ja juhendab ühe või mitme väikese aednike töögrupi tööd, lähtudes tööülesannetest, nende efektiivsusest korraldamisest, töötervishoiu nõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust; hindab tehtud tööd ja annab tagasisidet.									X	X					
3. Kontrollib kvaliteedinõuetest kinnipidamist ja analüüsib töö tulemusi, lähtudes aiakultuuride eripärast, õigusaktidest või projektist.									X	X					
Valitavad kompetentsid															
B.2.8 Aiakaupade müümine															
1. Kujundab müügikoha sisustuse ja väljapaneku, tehes vajadusel koostööd spetsialistidega ja arvestades müügikoha eripära.								X	X	X					
2. Valmistab kauba müügiks ette ning paigutab müügisaali, arvestades müügikoha eripära.						X			X	X					
3. Koostab ja käsitleb kauba saatedokumente ja kaubaaruannet; kontrollib kaupade laoseisu vastavalt vajadustele.									X	X					

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
4. Selgitab välja kliendi vajadused, esitades suunavaid küsimusi ning arvestades kliendi võimalusi ja soove; nõustab klienti ja tutvustab kaupa, pakkudes erinevaid lahendusi.									X	X					
5. Vormistab tellimuse ning korraldab selle täitmise, arvestades tellimuse eripära.									X	X					
6. Müüb kaubad ja pakub kliendile lisaostu võimalust, vajadusel koostab arve.									X	X					
7. Pakib kauba, arvestades ilmastikutingimusi ja transpordivahendit.							X		X	X					
8. Lahendab kliendi probleeme ja kaebusi oma pädevuse piires, vajadusel suunab kliendi teise valdkonna spetsialisti poole.									X	X					
B.2.9 Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine															
1. Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (mahtu, raskusastet, kestvust jm tingimusi); valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse.													X		
2. Teeb erinevaid lilleseadeid, kasutades asjakohast tehnikat, töövahendeid ja -materjale.													X		
3. Arvestab töö hinna, lähtudes töö mahust, materjalist, keerukusest jm tingimustest.													X		
4. Pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi.													X		

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
5. Organiseerib vajadusel lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest.													X		
B.2.11 Haljasalade rajamine ja hooldamine															
1. Märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, kasutades vastavaid mõõteriistu ja lähtudes projektist või töökirjeldusest.															X
2. Valmistab ette kasvu- ja arengustabiili, arvestades projekti, pinnast ja planeeritud taimede kasvunõudeid ning teeb vajadusel umbrohutõrjet.															X
3. Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest; paigaldab geotekstiilid, multšid või teised servamaterjalid lähtudes projektist või töökirjeldusest ning objekti eripärast.															X
4. Külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed (sh sibullilled, suvelilled, püsililled, roosid, veetaimed jm), lähtudes projektist või töökirjeldusest, arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi.															X
5. Istutab puud/põõsad, arvestades projekti või töökirjeldust.															X
6. Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre.															X

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuv keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
7. Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades taimede hooldusnõudeid.															X
8. Teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.															X
9. Väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme.															X
10. Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, lähtudes hooldus- ja kujunduslõikuse eesmärgist.							X					X			X
11. Komposteerib taimejäätmed orgaanilise aineringe tagamiseks, arvestades komposti kasutamise eesmärke; käitleb jäätmed, arvestades kehtivaid õigusakte.															X
B.2.12 Kutset läbivad kompetentsid (kutse-eetika, töökultuur, kohuse- ja vastutustunne, koostöö, ergonoomia, töö- ja keskkonnaohutus ning jäätmekäitlus, tööõigus, esmaabi, suuline ja kirjalik suhtlus jm)															
1. Teab ja tunneb taimede anatoomiat, füsioloogiat ja süstemaatikat, enamlevinud umbrohtude, haiguste ja kahjurite liigitusi, taimekaitse aluseid nii tava- kui mahetootmises.		X	X	X	X	X	X			X	X	X			
2. Järgib head aiandustava ja aedniku eetikat.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Kompetentside ja tegevusnäitajate nimetused kutsestandardis	Õppekava moodulid														
	P_1. Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	P_2. Puittaimed	P_3. Dekoratiiv- ja tarbetaimed	P_4. Maaviljelus	P_5. Taimekaitse	P_6. Keskkonnahoid	P_7. Puittaimede agrotehnika	P_8. Puukoolitööde mehhaniseerimine	P_9. Puukooli majandamine	P_10. Aianduspraktika	V-11. Valikpraktika	V_12 Puuvilja ja marjakultuurid	V_13 Taimeseade	V_16 Metsataimede kasvatamine	V_17 Haljasalade rajamine ja hooldamine
3. Teab taimede ladinakeelseid nimetusi liigi tasandil (vt. lisa 1 „Taimmaterjali nimekiri“).		X	X	X		X				X	X	X	X		
4. Järgib aiakultuuride agrotehnoloogiat.			X	X			X			X	X	X		X	
5. Lähtub oma tegevuses ettevõtte eesmärkidest ja huvidest.										X	X				
6. Annab ratsionaalseid hinnanguid, võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab nende täitmise eest; analüüsib tagasisidet oma tööosa piires.										X	X				
7. Suhtleb klientide, kolleegide ja järelevalveasutustega; on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni, tegutseb parima tulemuse nimel.										X	X				
8. Juhendab ja juhib kaastöötajaid.										X	X				
9. Hoiab end kursis valdkonna arengutega; on avatud uute töövõtete ja meetodite omandamisele.	X									X	X				
10. Jälgib ja hoiab kvaliteeti ning töötab efektiivselt.										X	X				
11. Järgib keskkonna- ja tööohutusenõudeid ning jälgib nende täitmist oma vastutusallas.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
12. Kasutab arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala (lisa 2) tasemele "Iseseisev kasutaja".	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X – tähistatakse, millises õppekava moodulis arendatakse ja hinnatakse nimetatud kompetentsi